

BIBLIOTECA ȘARAGA

335
N. NICOLEANU

POESII

CU O PREFĂȚĂ DE
DCU, Cluj / Central University Library Cluj

IACOB NEGRUZZI

No. 2.

Prețul 25 Bani

Succesul ce a avut colecțiunea noastră a 1 leu volumul (format mare)—ajunsă pînă acuma la No. 43—cuprinzînd operele autorilor Romîni și care pe de o parte a pus capăt prețurilor fabulos de scumpe, cu cari se vindeau cărțile în țară și pe de altă parte a mărit numărul restrîns al cetitorilor mai cu samă în Basarabia, Bucovina și Transilvania, contribuind la desvoltarea gustului literar din țară, ne a incurajat de a merge înainte cu întreprinderea noastră, și trecînd peste orî-ce sacrificii edităm mica noastră colecțiune :

BCU Cluj / Central University Library Cluj
„Biblioteca Șaraga“
a 25 bani volumul,

cu acelaș format și preț ca „Biblioteca Universală“ din Leipzig (*Reclam.* 20 pf.) în speranță că și de astă dată vom avea sprijinul iubitorilor de literatură.

„Biblioteca Șaraga“ a 25 b. vol. va conține scrierile cele mai de frunte ale autorilor celebri străini, precum și producțiunile cele mai meritoase ale autorilor noștri.

„Biblioteca“ noastră va apare la fie care 15 zile, pînă la 1 Septembrie; iar de la

1 Septembrie 1895
în fie care Duminică.

NICOLAE NICOLEANU

POESII

Cu o prefață

DE

BCU Cluj / Central University Library Cluj

IACOB NEGRUZZI

BCU Cluj-Napoca

RBCFG201801163

I A Ș I

EDITURA LIBRĂRIEI ȘCOALELOR FRAȚII ȘARAGA

222169

BCU Cluj / Central University Library Cluj

IAȘI,—TIPOGRAFIA P. C. POPOVICI.

NECULAI NECULEANU

1883 – 1871.

133

Neculeanu a trăit, treizeci și câțiva de ani. Despre scurta și nenorocita lui viață avem numai puțin știință. El s'a născut în Craiova din părinți necunoscuți, a urmat acolo școlile locale și apare ca autor înaintea publicului pentru întâia oară la 1859, când ideia unirii Principatelor entusiasmase pe cea mai mare parte din Români. La un banchet în Craiova unde se serba acest însemnat eveniment, se prezintă o poezie plină de foc, scrisă cu tot entuziasmul unui june inspirat de iubirea patriei. Oșpeții o cetesc; poezia merge din mână în mână, ea aprinde mai mult entuziasmul general și se întreabă din toate părțile cine este autorul? Unul din oșpeții prezenți numește pe Neculeanu, arată că este un tânăr plin de talent, dar fără mijloace trebuincioase pentru a pute face studii mai serioase și mai solide. Atunci se propune ca adunarea să-l trimită la Paris

la studii pe socoteala sa; propunerea se primește și pe loc se face o colectă atât de însemnată, în cât cu banii strânși iel putea trăi și studia un an intreg în străinătate. Subscriitorii se obligă a urma cu plata subvențiunii în rate anuale până la sfârșitul studiilor și Neculeanu se pornește plin de dorință de a-și întări și înmulți cunoștințele și plină de speranță în viitor. Anul întâiu trecu, dar mult mai înainte trecuse entuziazmul ce domnișe la banchet; subscriitorii uitase acum de promisiunea dată și Neculeanu remase în Paris fără nici un ajutor. In zadar se adresă la protectorii sei, nimeni nu-și mai aducea aminte nici de indatorirea ce-și luase într'un moment de pornire entusiastică, nici de poezie, nici de autor. Câți-va junii compatrioți, camarazi din școală trebuiră să-l ajute mijloacele lor pentru ca Neculeanu să se poată întoarce în țară, întrerumpând astfel studiile sale la facultatea de litere. In țară, iel a ocupat întâiu un post în arhivă la București, în urmă a fos numit inspector școlar, funcțiune în care avu ocasiune de a visita mai întreaga țară, apoi, postul de director la liceul din Iași fiind vacant, guvernul îl încredință lui. Aice, intrând în raport mai intim cu membrii din care se compusese Societatea Junimea, el luă o parte activă și directă la intemeerea societăței și dobândi

astfel pentru noi o valoare mai mare și un merit mai mult. La foaia noastră nu a colaborat, căci nesimțându-și plecarea pentru postul seu, el stăruia să ocupe o funcțiune în arhiva Statului și să părăsească Iașul înaintea aparițiunii Convorbirilor Literare. La București sănătatea lui se sdruncină din ce în ce mai tare și sfârși prin o alienare mentală din cele mai triste. După mai mulți ani în care a stat într'un institut de alienați în București, el fu transportat în spital unde a și murit, neincunjurat de nici o rudă și de nici un amic.—Cine a cunoscut mai de aproape pe Neculai Neculeanu, a putut aprețui în el un caracter franc, nobil și generos. Totdeauna gata de a se entusiasma, el afla cu greu măsura dreaptă și nepărtinitoare a lucrurilor, fiind pururea purtat în judecata sa din extrem în extrem. Lucrurile cele mai neînsemnate aveau asupra lui efecte profunde și-i produceau o mișcare necrezută. Cu o inteligență, desvălită el avu cunoștințe îndestulate, dar deșirate, atât din cauza lipsei depline de sistem în studiile ce fecuse, cât și din cauza caracterului seu impresionabil și schimbăcios. Cu o asemenea natură, torturat de nesfârșite aspirațiuni, ce neaparat nu se realizau, pre dese ori lovit și de puterea împrejurărilor în simțirile sale cele mai scumpe, el a fost pururea nenorocit până la sfâr-

șitul lui atât de prematur și atât de trist.

De la dânsul ne-a rămas o cărticică de 60 de pagini, care cuprinde treizeci și două de poezii. Tipărind-o în Iași în 1865 el avu modestia de a nu însemna numele autorului ci de a-i da titlu simplu: *Poesii de N. N.*

În versurile lui Neculeanu se reflectă caracterul său pasionat și violent. Suferințele sale de natură deosebită se descriu cu simțire, în unele locuri cam obscur, după cum îi erau și gândurile, dar totdeauna cu expresiuni energice.

Iacob Negruzzi.

DEDICAȚIUNE.

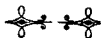
Eu nu scriu și nu'mi bat capul cu pedanți
și cu pigmei
Mediocrități stupide, lași, invidioși, mișei
Carii nu ved fără spaimă, și fără-a se tur-
menta

Un talent sau o virtute la lumină a s'arăta
Căci talentul și virtutea, sunt oglindă pentru ei
In care se ved că-s putrezi, idioti și nătărăi.

Insă când aceste versuri, vor ajunge pân'
la tine,

June cu părul de aur și cu fruntea de senin,
Lasă-ți inima s'asculte ale inimei suspine
Căci numai tu poți cunoaște, dacă slabu'mi
instrument,

E mișcat de-o mână pură, și de un sincer
sentiment.

UN CONSILIU

Suride ȃilei ce naște, salută noaptea ce vine,
Ca o pasere ce'și duce sborul peste lumi
streine.

Lasă-ți inima să bată și mintea să rătăcească,
Pe câmpiile gândirei,—unde mâna omenească
N'a putut pune hotare—unde 'ntâmplul ne
văzut

Residează viitorul marele necunoseut.
Nu te teme dacă vântul barca ta va scutura;
Nu te teme dacă omul a ta moarte va jura;
Nu te teme dacă umbre, sau ființe 'ngrozitoare
Vor veni prin întuneric de fiori să te 'npre-
soare.

Insă teme-te copile vai! ferește-te amar!
Deșertând al voluptăței, ș'al amorului pahar
Să nu-ți tremure piciorul și cu mustul delicios,
Să strecuri în peptu-ți fraget acul seu cel
veninos.

Ai văzut tu vre-o dată, lângesind pe-o bă-
tătură ;

Tristă, slabă, ca un spectru, o sărmană crea-
tură,

Cu privirile uimite și cu sufletul tăcut,
Un copil lipsit de mamă și de-o vitregă
crescut.

In memoria celor morți pentru patrie și libertate.

De când urmașii Romei Carpații străbătură,
Roșitu-s'a cu riuri de sânge vitejesc,
Pământul ce se chiamă pământul românesc,
Dar unde-î calea sacră, umbroasă bătătură
Ce duc ochii mulțimei plecați, religioși,
A plânge pe mormântul străbunilor virtuși?!

BCU Cluj / Central University Library Cluj

În van mă uit și caut, căci nu e cu putință
S'aud în miezul nopții o șoaptă, un suspin,
O tainică gândire, ce'n sborul său divin,
Lăsând c'un ochi de milă pe a morții locuință

O lacrimă ferbinte pe-o frunte de martir,
Un dar să fie 'n ceruri, ș'aici un suvenir!....

Nimic! nici semnul crucei! nici piatra funerară!..

Nici cel puțin o floare, plecată p'un mormânt,
Simțirei să vorbească de cei ce nu mai sunt!
S'ar zice că 'ntr'această, frumoasă, veche țară
Femeile n'au lacrimi a plânge pe Eroï.
Nici oamenii respectul virtuței la nevoi!

Nimic! dar timpul trece și noaptea se mărește!
 Mai mult și de cât ferul streinului turbat,
 Amenință ruină pe neamul cel ingrat,
 Unde virtutea 'n doliu scăpare nu găsește
 Și bravul plin de rane, altarul p'un mormânt
 Vai! patria să pierde căci inimă nu mai sunt!..

Dar nu vă plâng destinul! De și 'n timpuri de
 durere,

Când glasul tirăniei resună fioros,
 Când pala ca fecioară cu pasul mlădios,
 Gândirea 'nspăimântată l'acopere 'n tăcere.
 A plânge p'al virtuței mormânt nefericit,
 E semn de bărbăție, ce încă n'a pierit!

Căci lacrămile stoarse cu jale pe-o ruină,
 Sub care strălucite rămasuri odihnesc,
 Sunt flacări, ce pe inimă în rîuri se topesc,
 Și cad din ochi ca jertfă p'o nobilă țărână,
 Iar pe tirani ca valuri de pulbere ardând,
 Ce varsă 'ntrânșii spaima, turbarea deșteptând.

Nu, nu vă plâng destinul. In veci nenorocirea,
 N'a luat tața rușinii pe câmpul vitejesc.
 Un brav care și define pămîntul părintesc,
 De cade sub lovire își află resplătirea
 În falnica credință, că moare ne învins.
 Și când lumina vieței din ochiul lui s'a stins.

Căzut pe câmpul luptei cu fața către soare.
 Atunci mândrul său suflet în tainicul său sbor

Coprins de focul sacru de-al patriei amor,
S'avântă cătră ceruri pe aripi arđătoare,
Ducând ne întinată de sabia profană,
A patriei iubită și splendidă icoană.

Nu, nu vă plâng destinul; ci trista nepăsare
Și somnul ce ne ține de moarte leșinați;
Plâng laurii virtuții, în noapte îngropați,
Și vecinica rușine și cruda desperare,
Căci n'avem nici morminte, pe care să venim
Cu umbrele străbune să plângem, să vorbim!

9 MARTIE

Multe valuri furioase năvăliră peste mine,
Multe inimi prea iubite în pământ s'aũ pre-
făcut,

De când pentru prima oară te-am vădut
printre suspine

Și funestă, și fatală întru care m'am născut!

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Cu toate că pretutindenă un destin cumplit
mă duce,

Din ruină, în ruină, în secret a lăcrima;

Cu toate că nouă rele, stau pe capu'mă să
s'arunce,

Precum vulturii p'o pradă — eu nu te voiu
blestema;

Nu, căci am simțit viață de ș'am încercat
durerea;

Nu, căci pentru a combate n'am pierdut încă
puterea,

Nu, căci jalnicul meu suflet e tăcut dar nu
învins.

Nu, căci de-am perdut speranța viselor co-
pilăriei,
Mintea mea și-a luat sborul p'aripele veci-
niciei
Și de ziua cea din urmă peptul meu este
coprins.

ASTA-ȚI

Amor, virtute, milă, sunt flori necunoscute.
Dar la lumina zilei pe căile bătute
Păcatul își preumblă sub forme d'aurite
Triumful și ființa din prădăi înavuțite.
Cel bun pleacă genunchiul, suspină să ferește
Pe sînul resignărei cumplit să chinuește,
Când lașul își ascute cuțitul făr'-de frică,
Pe chipul inocenței sfiala să ridică,
Scăpând din întâmplare, p'a nopților tăcere,
Un nume de speranță, d'amor și de durere;
Pe când corupțiunea pășește 'ncununată,
Rîdind d'a frumuseței, pudoare spăimântată.
Dar nu chemați mânia pe capul vinovat.
Nici biciul resbunărei cu flacări împletit
A 'ncinge pretutindenî p'un suflet rătăcit;
Căci dese ori păcatul, sub forme d'aurite
S'arată și surprinde vederile răpite
Și orbit omul să lasă pe brațele peirei,
Credînd a strînge sînul dorit al fericirei.
Căci verme fără sațiu și foc neadormit,
Un ochiu ascuns veghează asupra-i îndracit,
Teribil ca destinul, sardonice fioros,
Ca fiara înverșunată d'un sânge generos.
Viața sa funestă e lungă remușcare;

In pieptul său s'ascunde o neagră închisoare
De spectri populată—Un cerc de fier îl strînge,
D'o tainică putere, ce nu se poate 'n frînge
O mână nevăzută pe fruntea-î criminală,
Gravă d în umbra morții sentința cea fatală,
Ce sfarâmă trufia sătrapului persan
Il strînge și 'l aruncă în umbra lui Satan!...

UNEI DOAMNE

De se va 'ntâmpla s'ajungă aste rânduri pân'
la tine,
Și citindu-le să cugeți făr de voia ta la mine
Nu gândi că sunt în doliu, cufundat
și plin de dor,
Căci te 'nșeli dacă vei crede, că duioasa
mea simțire
Căutând a ta prezență și 'ntâlnind a ta privire
A dorit al tău amor,
Tu nu erai, de cât umbra ce'mi servea de
apărare,
Ca să nu'mi topiască ochii razele nemuritoare
Din sufletul ce iubesc.
Tu nu erai de cât pânza tot deauna sus-
pendată,
Sub care ascundea suspinul a mea inimă 'n
focată
Privind chipu-i îngeresc.
Negreșit, ai ochii negri și sprâncenile arcate,
Fața albă și pe umeri două plete aruncate
D'un negru posomorât!
Dar ce vreî! Sânt un sălbatic d'o natură
necioplită
Mie 'mi trebue un suflet, iar nu piele lustruită,
Ca să nu mor de urât!

SONET

Cel ce caută plăcerea întra binelui iubire
Și curagiul a combate pentru cel nenorocit,
Voluptatea sufletească într'o nobilă gândire,
Acela, numai acela, poate zice că-a trăit.

În amor gășind și doliu, în amor și fericire,
Și 'n privirea faptei bune, farmecul ochilor săi:
Nu se teme nici odată de-a vrăjmașilor lovire
Prin amor fiind mai forte, și mai mare de cât ei.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Suferința poate 'nfige, ghiara sa cea 'nveninată
P'al meu sîn cuprins de flacări; nu voiu
plânge nici o-dată,
Căci sălbaticul meu suflet râde de nefericiri;

Dar când pieptul inocenței de infamii se va
desface

Ochii mei atunci în sânge, flacările vor pre-
face

Ș'al meu braț să va deschide, cu teribile
loviri.

O ILUSIUNE PERDUTA

De câte ori dimineata, după nopți tăcute line,
M'a găsit cu ochii 'n lacrimi și cu sânul arzător,

Și cu inima pătrunsă și necată de suspine,
Cugetând mereu la tine dulce fantomă de amor.

Intr'a nopții melodie, credeam vócea ta divină,
In senin priviam albastrul ochiului tău gânditor,

In surisul aurorei, chipul tău plin de lumină
Și 'n parfumul dimineții, respirația ta d'amor!

Și când vântul printre selbe adia cu voluptate,
D'auziam freamătul frunzei, dulce, tainic fășind,

Crezând pasu'ti de silfidă, simțiam sufletul că bate

Și pe brațele speranței mă deșteptam tresărind.

Ș'apoi smuls d'o mână rece din duioasa 'mi reverie,

Ș'aruncat p'al întristărei câmp de dor fără hotar,

Apucând din nou poteca, singuratică, pustie

Dinaintea uşei mele, mă opriam plângând,
amar.

Şi strigam: vino fantomă, vino rază fericită!
Lasă-ţi mierea delicioasă, de pe buza-ţi daurită
Ş'adapă sufletul meu.

Şi gonind cu a ta privire trista mea singură-
tate

Să mă 'mbăt pe sinu-ţi fraged d'a vieţii vo-
luptate

Adorând pe Dumnezeu.

II.

Tu te arătaşi în fine sub o formă răpitoare,
Inşă de strângeam în braţe o fantomă 'ngro-
zitoare

N'aş fi mai posomorât,
Sau dacă dăceam ca sclavul în ţărână strîns
de silă

Nu m'ar fi schimbat cruzimea calăului fără
milă

În mai trist şi mai urât.
Căci tu n'ai vărsat în peptu'mi, altă dulce
băutură,

De cât jalea suferinţei ş'a durerii 'nvăţătura
La perfidul tău ospăţ

Unde buza'mi însetată, căutase mângăerea
Ne gândind nenorocirea, suferinţa şi durerea
De la tine să le 'nvăţ.

Nu ştiaî nenorocito c'a durerilor simţire

E sădită chiar din leagăn, în sărmana omenire,
 Și că făceaî un păcat,
 Să desvoltî în peptu'mî fraged, astă floare
 'nveninată
 Când femeea ca un înger, fu din ceruri des-
 tinată

Pentr'un scop mult mai înalt.
 Nu știaî c'o mână cată, altă mână să 'ntâl-
 nească

Și simțirea altă soră, de care să se lipească
 Și că omul osândit
 Presimțind a suferinței, ș'a furtunelor turbare,
 Caută mai dinainte, o lumină de scăpare
 Intr'un port mai liniștit.

Unul s'ascunde sub vâlul dulce, blând al ru-
 gaciunei.

Altul caută limanul, sub veșmântu 'nțelep-
 ciunei,

Cela-l-alt arđând de dor,
 Bea răcoarea din isvorul amicieî devotate,
 Sau lăsându-se pornireî, unei inimî înfocate
 Sboară p'aripe d'amor.

Ast-fel și eu plin de frică, strâns de dor și
 de suspine

Ca să 'ntâmpin vijelia mă lipisem lângă tine
 Șarpe crud înveninat!

Patru anî am supt veninul din fatala-ți muș-
 cătură,

Patru anî p'un pat de doliu, ca un câne 'n
 bătătură

Am dăcut ne mângăiat.

Patru ani 'mi-am plâns destinul și 'mi-am blestemat simțirea
 Patru ani mi-a fost legată libertatea și gândirea,

D'al tău pas amăgitor.

Căci al tău fiind, pe lume nu trăiam de cât prin tine:

Chiar suspinul conștiinței și durerile străine
 Mă găsiau nesimțitor!

Dar nu socoti, că blestem a ta neagră savenire;

Căci în fragetul meu suflet și'n duioasa mea gândire

Ura nu poate domni,

Insă când mi-aduc aminte, că mi-am chel-tuit cu tine

Cel mai pur, mai nobil sânge și cele mai dulci suspine

Nu pot a nu mă jeli.

III.

Ași putea ridicând glasul să declar, să spui
 în lume

Ce gândești, care 'ți e portul, locuința ș'al
 tău nume

Și în sabie de foc,

Prefăcând în mână pana ca un angel de urgie,
 Să-i moie vârful în otravă și sub flacări de
 mânie

Să te duc din loc în loc.

Ași putea să te dau pradă șoptelor insul-
tătoare,
Și să rîd, să rîd de tine, ca d'o vilă târâ-
toare

Asvârlită p'un gunoiu,
Și să fac să nu mai guste, somnul tău vi-
surî senine
Ș'al tău piept să se topiască de muștrări și
de rușine

Intr'acest cumplit răsboiu.
Inșă tac, căci cine știe când mânia se por-
nește
Dintre cel care suspină, și din cel care lo-
vește

Care-î cel mai fericit?!
Omul aruncat de patimi în beția resbunărei,
Care n'a simțit durerea, mila, lacrima ertărei,
E un om nenorocit,
Suflet laș fără putere, biruit d'a urei silă
Și nevrednic de virtute, căci amor, virtute,
milă

Sunt trei frați nedespărțiți;
Inima lui e ca piatra coperită de rugină
Peste care numai mușchii, semn de moarte,
de ruină

Cresc obscure, îngălbeniți.
Las dar pe-alții să-ți imprime, a durerei muș-
cătură,
Și se verse 'n valuri negre, a căinței băutură
Blestemând în sânul tău;

Căci eu nu pot fără milă, să văd lacrimă că
pică

Nici din ochii tăi de vulpe—Oh! mi-e scârbă
și mi-e frică

De sarcina de calău!

Adio, dar lung adio! lung și fără revedere!

Ași dori femeie crudă, nici la-a două înviere

Să nu te mai pot vedea!

Când vei sta să calci pe pragul locuințelor
divine

Inșală pe Sfântul Petru, cum mai înșelat pe
mine,

Ca dracului să te dea!

IV

Amor, dulce deșteptare și misterioasă lege!
Nu mai tu ne faci cu minte a pătrunde ș'a
'nțelege

Al fințelor destin.

Nu mai tu verși mângăerea, peste fruntea
ce veghează,

Glasul tău e carte sacră de cântări ce par-
fumează

Al miseriei suspin.

Însă focul tău cel sacru și sămânța ta divină
Nu mai resărind p' o față și p' o inimă senină

Produce roade cerești.

Vai! și-amar de omul care un pământ ingrat
alege

Căci numai nenorocire și păcate va culege,
Pe brasdele sufletești!

C-----

De-acum pot cu nepăsare p'a vieții tristă
cale,
Să trăese, să mor în umbră ne'nțeles și plin
de jale,
Căci o stea iubită, scumpă, ale cărei dulci
lumine
Conducea pași-mă în noapte, nu mai arde
pentru mine !

In veci altă frumusețe nu va face ca să bată
Astă inimă în care icoana ta e sapată,
Când nici timpul, nici distanța, nici amara
despărțire,
N'aū putut, și nu pot șterge profunda sa
'ntipărire !

De la cer și de la oameni nu doresc nici o
favoare !
Când speranța nu mai cântă, unei inimă sim-
țitoare
Fruntea-și perde veselia, sînul focul creator.

Insă poate de la tine o aducere aminte,
Un suspin o mângăere sau o lacrimă ferbinte,
Ar mai alina durerea peptului meu arđător.

O VICTIMA

„Ți se va erta mult.
Căci ai iubit mult.“

Albă cu ochii negri și dulce ca o fee,
Un cap blondin de ânger pe umeri de femee,
Atât era de pală și-atât de gânditoare,
Cât s'ar fi ȃis o umbră streină călătoare,
Său geniu ce se lasă din ceruri pe pământ
Și merge să jelească virtutea pe-un mormânt.
La gât purta o cruce, simbol de sărăcie,
Și-în inimă durere, eterna bogăție,
Acelor, ce pe lume se ȃic desmoșteniți.
Vai! negreșit aleșii sunt cei nefericiți!
O candelă modestă, soție tristă, blândă
Ș'amesteca prin umbre lumina sa profundă,
Cu palidele raze, ce slabe gânditoare
CădeaŃu cu duiosie, pe fața-ȃi arzătoare;
Căci una din acele dureri nemărginite,
Ce nu mai lasă vieții și forțelor topite,
De cât palida rază saŃu tainică lucire,
Ce-ȃ luminează cursul spre vecinica peire,
Lovise cu putere plăpânda sa natură,
Și-acum simȃea că moare sermana creatură!
Sfios ȃi-era suspinul și glasul trist, dar dulce!...
Să fie cântul sereȃi ce plânge și se duce

Să-și verse voluptatea pe-un loc mai fericit?
 Să fie cea din urmă oftare de iubit?
 Suspiniul unui suflet ce 'n ultimul avânt,
 Iși mai întoarce ochii cu milă spre pământ?
 Său trista melodie ce 'n noapte se ridică,
 Și în sfere legănată suspină și despică
 Seninul, ce resaltă pe valuri de azur?
 Să fie rugăciunea cu blândul său murmur,
 Ce curge lin ca râul tăcut misterios
 Și sboară către ceruri, pe-un imn religios?!...

Dar iat'o se ridică, și pală inspirată,
 Suspină cu putere p'o notă desolată
 Un cântec, ce se perde prin umbre tresărind
 Cu dorul și speranța proscrisului, murind.

Amor, scântee smulsă din razele cerești!
 Tu care dând viață și moarte pregătești;
 Ființa ta de flacări ca geniul proscris
 Și-a suspendat locașul pe margini de abis.

Cât inima, ce sboară spre el și să ridică
 Să 'ntoarce 'ngălbenită de jale și de frică,
 Și strânsă, violată, de brațul nevăduț
 Ca undele pierdute pe-un rîu necunoscut,
 Alunecă din sânul plăcerii d'aurite,
 Pe brațele durerii de lacrimi veștejite,
 Pe-al cărui pat veghează, suspină și tresare
 Căința, gelosia și crudă desperare.
 Căci unde-î muritorul, vai!... care n'a gustat

Din cupa ta veninul? și cin's'a lădat,
Când furiile soartei pe capu-î să ridică
Să-și fi privit ruina-n față'î fără frică
Și fără remușcare?—Suspînul infortunii,
Nu-î tânguios și dulce, ca glasul rugăciunii
Ci trist amar ca dorul, ce geme p'o ruină
Și negru ca o noapte, lipsită de lumină!....

A candelăi lucire, de-o dată tremură
Iar dulcea creatură tăcu și espiră!....

C.....

Dacă vei simți că sînul palpiteză și tresare,
Cînd vei arunca privirea, pe aste linii ar-
dătoare,

Crede că ziua și noaptea port cu mine do-
rul tău,

Și că rana mea profundă ca o lampă nevădută
Arde 'n sînul meu de flacări, tainică necu-
noscută,

Ne știind nimeni secretul, de cât ești și Dum-
neșeu.

Iar de vei crunta sprînceana, de te-î crede
ofensată,

Ah! gîndește-te că omul cu simțirea con-
damnată

A iubi fără speranță, e destul de pedepsit!
Și nu adăuga la focu-mi o vrăjmașe nepăsare
Și disprețul, saŭ mânia, l-a mea crudă dis-
perare

Și la trista mea privire, un ochiu rece im-
petrit.

Uită dorul, uită jalea suferințelor trecute!...
A uita nenorocirea și a iubi e o virtute,....

Și-o speranță 'n viitor.

Și revino la iluși, la viață, la plăcere.

Fericirea-î mult mai dulce după zile de du-
rere....

Indoeste-te de toate,—însa nu și de amor!...

AMICULUI S. M.

Când veselia vei căuta
In versu-mă rece și desolat,
Adu-ți aminte și nu uita
C'am fost din leagăn predestinat
Să-mă duc durerea din loc, în loc
Și nicăirea să n'am noroc.

Că veselia nu strălucește,
De cât pe fața celui iubit,
Sau în simțirea ce se nutrește
Dintr'al speranței pom d'aurit,
Iar nu pe capul trist arzător,
Fără credință și viitor.

Și cum pot râde și să nu plâng,
Când împrejurul vieții mele,
Din oră 'n oră ved că se strâng
Mai multe lacrimi, mai multe rele;
Când ori în care parte privesc
Tot frunți pălite eu întâlnesc?!...

Dacă din ceruri mi s'ar fi dat
Altă chemare sau altă fire
Un suflet rece, ne 'n duplecat,

Privind la toate cu nesimțire
 Mi-aș duce pasul făr' să gândesc,
 Că mai sunt oameni, ce pătimesc.

Și ca femeia fără suspine
 Ca egoistul nesuferit,
 Coprins cu totul numai de mine,
 Acum aș plânge nefericit,
 Acum aș râde, bea și cânta
 Și 'n nepăsare m'aș desfăta.

Dar cine poate să-și schimbe firea?
 Și cum poți mila să biruești,
 De la durere să 'ntorci privirea....
 Nenorocitul să 'l ocolești,
 Să calci pe cue, să 'noți în sânge
 Fără se blăstemi și fără-a plânge?

Tu care 'n lume unde trăești
 Gândind la bine în dor te stângi,
 Tu care suferi, lupți și iubești
 Și râzi adesea ca să nu plângi
 Tu știi amice cât e de greu
 Să smulgi durerea din peptul tău!

Voiu plânge dară voiu lăcrima
 Până 'n mormântul necunoscut,
 Când brațul morții va sfărâma
 Pe patu 'mă rece, jalnic tăcut,
 Lanțul ce ține sufletul meu
 Să guste pacea lui Dumnezeu!

O DURERE.

. Gândit-ați vre-o dată,
Voi ce purtați p'o față de lacrimi inundată
Paloarea suferinții și brasda sângeroasă,
Făcută d'a sclăviei mușcare veninoasă,
Gândit-ați dic că este pe lume o durere,
Al cărui braț teribil, și vecinică putere,
Ascund săgeți și chinuri, cu mult mai ascuțite?
O flacăra ce-aruncă pe chipuri strălucite
Și mândre de culoarea divină-a tinereței,
Cenușa vânturată de sita bătrâneții?....

E focul pur și tainic, aprins în templul sfânt;
Din care nasc eroii ș'aleșii pe pământ.
Jeraticul, pe care în aburi să topește
Tămâia prea curată, ce 'nalță, respândește
In valuri de iubire parfumul d'aurit
Și 'n unda de lumină p'un suflet rătăcit.
E ochiul providenții. E flacăra nestinsă,
E lampa spre veghere, etern, etern aprinsă
E focul ce se chiamă, amor de omenire!
Ah! cea ce sondează c'o tainică privire
Secretul ranei sale și simte pipăind
Scânteia, astei flăcări prin vine circulând,
Acela poate scrie cu degetul simțirii

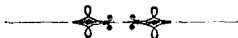
Delirul suferinții, turmentele gândirii
 Și 'n fața providenții ș'a lumii poate plânge
 Durerea neodihnei și nobilul său sânge
 In valuri de sudoare, topit de insomnie,
 Sau de ingrate brațe, vărsat cu vrăjmășie.
 Căci aspră ca un înger cu sabie de foc,
 O forță nevăzută veghind din loc în loc
 Il mână și'l muncește, din noapte, fără milă,
 Cât inima zdrobită de luptă și de silă,
 S'acopere cu vălul durerilor tăcute,
 Și somnul și odihnă și visele plăcute
 Din patul său de lacrimi, dispar înfiorate
 Și fug ca niște umbre de demoni alungate.
 Căci până când viața, curată și senină
 Se naște cu speranță și moare p'oy ruină,
 Și până când s'aude—p'a lumii 'ntinsă mare
 Urlând a nedreptății sălbatică strigare,
 El nu 'și închide ochii și brațu-i înfocat
 Susține pretutindenă pe omul apăsător,

AMICULUI I. A.

Dacă viața este-un vis
Dacă de cea-ce 'ți este scris
Nu-î cu puțință să fi păzit.
De ce atâta grijă și chin?
Ia-ți cupa frate umple-o cu vin
Și bea visează până 'n sfârșit !...

BCU Cluj / Central University Library Cluj

AMICULUI M. D.

Scumpe și iubit amic,
Toate 'n lume sunt nimic,
Dar numai cel cea simțit
Amicia și-a iubit,
Poate dice c'a trăit.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

DIN DEPĂRTARE C....

Să nu părăsești uitărei, jalnica mea suvenire!
Mai adu-ți, adu-ți aminte, căci la singura
gândire
Că-aș putea uitat de tine, prin lume să
rătăcesc,

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Simț că mintea mi-s'ar pierde, desperarea
m'ar învinge,
Și durerea cu iuțală, către moarte m'ar im-
pinge,
Căci eu numai pentru tine mă respir și mă
trăesc.

UN RESPUNS

— De-ce viața voastră se umple de lumină.
Când inima de focul amorului suspină?
Ii dise cu blândete streinul, întrebând.
—Căci fiile pustiei sunt bele, înfocate,
Iar inimile noastre ca diua de curate
Răspunse cu dulceață, arabul suspinând.

SUVENIRUL UNEI INTALNIRI

„En o cant 'n tot locul
Și știu bine că s'a dus“
I. Eliade.

O tăcere voluptoasă peste flori să legăna.
Nici o șoptă, nici un sgomot numai frunza
suspina,

Și 'și amesteca florul, dulce, blând, misterios
Cu sfială și bătaia pieptului ei amoros.

S'ar fi dis că însuși firea, simțitoare la nevoi,
Se gătea ca să ntărească legătura dintre noi
Și prin dulcea-i adiere adunate la un loc,
Să consume, să topească două inimi într'un foc.
Ochii sei luceau sub vălu 'i, negru, tainic, fericit,
Cum lucește 'n miezul nopții diamantul stră-
lucit,

Iar pe nobila sa frunte și pe chipul său divin,
Aci se vedea paloarea melancolicului crin,
Aci rumeneala rodii, răspândindu-se ușor
Impărția cu modestia farmecul său răpitor
Și la cele mai mici unde ce prin umbre tre-
muraă

Glasu-i espira pe buze, sufletele palpitau
Par 'c'ar fi voit să spargă închisoarea lor de lut
Ș'amândouă nbrăcișate să s'avânte 'ntr'un
minut.

Dar cine poate descrie toate formele cerești,
 Și s'arâte câte una grațiile sufletești
 Revărsate peste dânsa de divinul creator
 Intr'o ȃi de voluptate, de lumină și d'amor?

Nici odată glas mai dulce la ureche n'a șoptit,
 Limba inimei suspinul amorului fericit
 Ale cărui tainici șoapte, omul le poate simți,
 Dar pe care nici o mână n'a putut ale descri.
 Nici odată sub strânsoarea unei calde 'mbră-
 țisări,

S'aũ în focul și delirul voluptoaselor plăceri,
 Nici odată sân mai fraged nu s'a văzut tre-
 sãrind

Nici priviri mai rugãtoare printre lacrãmi
 strãlucind

Era sveltã ca o nimfã, și cu sânul voluptos
 Dulce, timidã, tãcutã ca visul misterios,
 Cu suflarea ardãtoare, cu privirile adânci,
 Mãndrã, iute, nesupusã ca șoimul nãscut pe
 stãnci,

Ș'apoi blãndã, rușinoasã și cu ochii la pã-
 mânt

Ca o sorã 'n rugãciune, dinaintea unui sfânt.

Ast-fel strãlucia iubitã și tot ast-fel desvelesc
 Prin oglinda suvenirii chipul sãu Dumnezeesc
 De și ađi tãcut și singur, ca o piatrã de mor-
 mânt,

Eu nu mai simț de cãt dorul ȃilelor ce nu
 mai sunt.

Și c'un ochiū pătruns de milă și pe jumătate
 'nchis

Lăcrămând aștept sfârșitul vai! trecutul e
 un vis,

Ale cărui dulci momente, și dorite suvenirī,
 Să prefac în lungi suspine și 'n profunde chi-
 nurī?

Ađi când mă gândesc la dânsa mi se pare
 c'am zărit,

Unul din acele visuri necoprins, ne pipăit,
 Ce s'arată 'nchipuirei și suride un minut,
 Ș'apoi trece ca un fulger și se face nevăzut,
 Lăsând ochilor icoana unei sfinte năluciri
 Și simțirīi desperarea pierdutelor fericiri!

Eu mă plâng, nu blestem soarta, lăcrămez
 și mă gândesc,

Și când jalea mă cuprinde, mă supuiū, mă
 umilesc

Căci de 'mī mă aduc aminte de amorul meu
 trecut

Și de mă suspin cu lacrimi după binele pierdut.
 Tot mă simț încă divina trebuință d'a iubi,
 Cel ce nu mă poate plânge nu mă poate
 nici simți.

FECIOARA

Văzut-ați vre-o dată prin selba d'aurită
De focul primă-verei o floare coperită
De frunde-sub al cărui desis misterios
D'abia poate pătrunde zefirul voluptos ?
Ea nu poartă culoarea măreță, purpurie.
Cu care se gătește divina bucurie,
Nici verdele speranții, nici fața d'aurită
Ce fâlfâie și cade p' o frunte fericită.
Când vântul mișcă carba și frunzele sfoase
Când fluturii se îngână cu șoapte voluptoase,
S'ascunde frumusețea acestor răpitori,
Fiind nenorocire și moarte pentru flori.
Dar când privighetoarea, pe ramura tăcută,
Sub care dulcea floare, trăește nevăzută,
S'amestecă durerea cu trista melodie,
Ce 'n noapte lăcrimează—la palida făclie.
S'aprinde, și 'n tăcere plăcutul său miros
Expiră și se 'nalță suav, misterios.
Albastra s'a rochiță, de rouă parfumată,
E pură ca o noapte de stele semănată,
In forma unei inimii tăcute gânditoare,
Modesta sa foiță se naște și răsare,
Iar viața-sa plutește ș'apune într'o gândire
D'amor, de inocență, de tainică jefire.

Ah! poate că-î surîde speranța mincinoasă,
 Ce varsă cu plăcere p'o rană veninoasă,
 Prin rîuri de lumină, un farmec d'aurit
 Și deșteptând simțirea în peptul osîndit
 Descoperea gândirii, obscure rătăcite,
 Viața legănată de visuri fericite,
 Când inima sdrobotită și dusă 'n neființă
 Se stinge, se răcește cu ultima-î dorință,
 Când ochii 'și perd lumina, iar sufletul divin,
 Ca paserea cerească, p'un sfânt ceresc suspin
 S'avântă lăsând lumii veștmîntul său dejale.

Sau poate că trecutul, șop'ind urechii sale
 Virtuți, fapte și dîile, d'o sfîntă suvenire,
 A deșteptat d'o dată plăpînda sa simțire?
 Sau poate că vr'un nume, vr'un suvenir trecut
 Sburînd ușor prin umbre secret și nevăzut
 Ș'a pus dulcea sa mîna pe capu-î arđător,
 Căci moartea desvelește c'un ochiū pătrun-
 dător.

Durerile ascunse, saū vîlul ipocrit
 Sub care să 'nvelește un suflet osîndit.
 Momentul desperării o luptă furioasă,
 De multe ori încinse c'o spadă viguroasă
 O coapsă sacrilege, saū brațul unui sclav.
 Pericolul preface dintr'un fricos un brav,
 Când soarele speranții, de raze l'a pătruns
 Dar când ghiarele morții la chinuri i-a supus
 Când omul, care geme p'un căpătâiū de jale,
 Iși mai aruncă ochii pe cartea vieței sale,

Ast-fel e și fecioara.

De trei ori fericită,

Acea, peste care suflarea vestejită,

Ce stinge sau preface în flacări de ruină,

Scânteia ce încălzește natura sa divină.

Nu și-a vărsat veninul corupt și necurat.

Amorul se revoltă și fuge nspăimântat

Din brațele femeiei de patimi amețită ;

Căci dulcea lui lumină fiind însuflețită

D'o flacără cerească în lunga-i suferință,

Suprema voluptate e tainica dorință

D'a prinde fericirea zi noapte așteptată

Pe buza frumuseții cu inima curată.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

LA RIUL MOLDOVA

Cine-ar dice văzând apa-ți limpede, curată,
lină,

Mai albastră de cât cerul tresărind pe bo-
lovani?

Cine-ar dice, că jelește? Cine-ar dice că sus-
pină?

Ca o văduvă sdrobită de durere și de ani!

Ah! tu plângi, tu plângi, Moldova, timpul cel
de bărbăție,

Când românul plin de sânge și de lupte o-
bosit,

Arunca spada pe țermuri dup'o di de bătălie
Și-și spăla fața și părul în valul tău strălucit.

Și când nobila română nebunatică și vie,

Iși făcea din unda-ți pură o cămașe asurie
Să-și ascundă sânul fraget, alb rotund ca un
păhar.

Dar acum cine pluteșee p'a ta dulce legănare?

Cine bea? și cine soarbe delicioasa ta răcoare
Jidoavca nerușinată, și cu jidovul murdar!

BOGĂȚIA

O nobilă frumoasă și palidă regină,
De și n'am pus piciorul pe pragu-ți d'aurit,
De și n'am supt dulceața din buza ta divină,
Dar sufletu-mi adesa la tine s'a gândit !
Tu ești o zeeă bună, plăcută, generoasă,
Ești scutul libertății ș'al binelui isvor,
Pe sînul tău virtutea plutește radioasă
Și geniul prin tine își ia falnicul sbor.

La blânda ta zimbire săracul se 'ndulcește,
Și când arunci asupra-î un ochiū de milă
plin,
Pe fața lui pămîntul cu cerul se 'ntâlnește,
Din trist, devine vesel și din obscur, senin.

Dar spune-mi ce putere te 'mpinge și te
mână

Ce spirit te constrînge, ce zău necunoscut,
Ș'adăpi mai tot d'auna din sacra ta fântână
Pe cel mai crud, mai lacom, mai prost și
mai urât?

Ah! negreșit din dina de veche suvenire,
De când regele Midas răpit de ochii tăi
Te preferi virtuții— fuși dreapta moștenire
Și partea celor lacomi ș'a celor nătărăi.

NU MĂ UITA

Gândește-te la mine, când aura sfioasă
Deschide dimineții palatu-î încântat,
Gândește-te la mine când noaptea voluptoasă
Pășește visătoare, sub vĕlu-î argintat.
La șoaptele plăcerei când sânul tău palpită
La visurile nopții când umbra te invită.

Ascultă cum suspină

O voce tristă, lină

„Nu mă uita“

Gândește-te la mine când soarta ne'mpăcată
Mă va sili departe de tine să trăesc,
Când vei simți că dorul și vârsta 'naintată
Dureri necunoscute pe capu'mi grămădesc.
La ultimul adio! L'amoru-mi te gândește!
Căci timpul nu-î nimica, când sufletul iubește

Atât cât voiu trăi

Di noapte 'ți voiu șopti

„Nu mă uita“

Gândește-te la mine, când inima-mi răcită,
Și 'n umbre cufundată nu te va mai chema,
Gândește-te la mine, când floarea părăsită
Pe piatra-mi funerară încet va lăcrima.

Eu n'oiu mai vedea chipu-ți și formele-ți
divine

Dar sufletu-mi veni-va a plânge lângă tine

Ascultă cum suspină

In noapte, o voce lină

„Nu mă uita“

(Din Alfred de Musset)

INTRISTARE

Eu nu pot stinge dorul momentelor trecute,
Și nu pot să mă apăr de rele nevăzute,
Dar pot în vin și 'n lacrimă, durerea să-mă
alin,

Când noaptea 'naintează, și negura să lasă,
Când jalea mă cuprinde iaă cupa de pe masă
Rădic ochii la ceruri și beaă, cânt și suspin
La regii poeziei, la visele măririi

Gândesc, și gându-mă sboară pe câmpul ne-
muririi
Și peptul mi s'aprinde, d'un foc secret și
sfânt

Dar vai! îndată capu-mă se pleacă, visul piere
Căci ca s'ajung la atâta lumină și putere
Ar trebui în ceruri să fiu, nu pre pământ!

Un crin uitat în umbră, nu poate să trăiască
Nici plânsul și durerea în vin să se topească
Și cântecul deșteaptă amare suvenirii.

Amice, când o soartă cumplită te gonește
Ce 'ți pasă dacă barca s'afundă, sau plutește?
Să scapi, nu-î cu puțință de cruntele 'i loviri.

BĂTRÂNUL

(Agonia Dreptului)

Fiind soția morții supusă, nelipsită,
Tăcerea și desfăcuse mantaua sa cernită ;
Pe când ascuns în umbre și 'n valuri de durere
Zăcea luptând bătrânul c'o rază de putere,
Născută din amorul sublim al datoriei.
Sub mâna suferinței, pe câmpul bătăliei
Erou înfruntă moartea, dar însă n'o dorește,
Căci până când dreptatea de răi se biciuește,
Și până când virtutea suspină părăsită
Nu și crede datoria și sarcina împlinită.
Atât era de palid și slab bunul părinte,
Când cine-va văzându-l ș'ar fi adus aminte,
D'un sfânt supus torturii—Pe nobila sa frunte
Sudoarea ne-odihnei lăsase urme crunte.
A morții resuflare strângea blânda-i vedere
Precum un șarpe strânge un puț fără de putere
Pe când din alba-i geană, pe fața-i ruinată.
Curgea ca picătura, de soare desghețată
O lacrimă ferbinte—lumină ce vestește,
Când moartea stinge glasul, că inimă trăește.
Dar pentru-ce de-o dată se mișcă și tresare?
Și pentru-ce se vede pe fața-i ardătoare
O rață de lumină, și 'n ochiul său pălit
Un foc, ce desvălește un suflet liniștit ?

Când luptele, amorul, când faptele uitate,
Se strâng, pășasc spre dânsul cu voci ne-
numărate

Atunci, atunci infamul, de spaimă 'ngălbinește
Iar sufletul dintr'ânsul se bate se svăcnește
Și fuge ca tâlharul din temniță scăpat
De ochiul conștiinței, zi noapte alungat.

Dar nici odată dreptul, ce luptă și iubește
Văzând vecinică noapte, spre dânsul ea
pășește

Nu va crunta sprânceana nici nu va tre-
mura;

Și dacă vântul morții suflând va scutura.

Din palida sa buză o jalnică șoptire,

Ah! negreșit gândirea, plutind p'o suvenire

Tăind pânza de umbre ca silfu 'n aripat

Auzului aduce un cântec depărtat

Un cântec scris cu flacări, cu jale și cu
sânge,

Un cântec ce răsună de mi de ani și
plânge,

Că ura și durerea, domnesc neconținut,

Că dreptul geme 'n lanțuri; iar omul îndrăcit

visează nedreptatea pe stofe d'aurite,

Când sufletul eroic cu forțele topite,

Luptând să libereze p'un frate apăsător,

Se culcă pe ruine și moare desolat!

Deci la sfioasa lampă, ce 'n trista ei veghere

Parea că răspândește c'o tainică durere

Plăpânda sa luminează p'un pat nefericit,
Văzându-se bătrânul cu ochiul învelit
De lacrimi și la focul gândirii 'nflăcărat,
Mai bun, mai venerabil în umbre cufunda
De cât monarchul falnic în tronul său de fir
S'ar fi văzut că este erou; sau sfânt martir

BCU Cluj / Central University Library Cluj

LA CRAIOVA

Am văzut fața Moldovei, sămănată de coline,
De cetăți, de văi, de selbe și de riuri cristaline,
Unde nu e cu puțință omului ca să trăiască,
Făr'să cânte, făr'să rîdă, și din suflet să iubească
Am văzut Iașul, o dată, plin de fală, de putere,
Cufundat ca un călugăr, într'o pacinică durere,
Unde ochiul nu mai vede, de cât gloata jido-
dovească

De care iubite frate Dumnezeu să-te păzească...
Am văzut și Bucureștii cu palaturi d'aurite,
Cu biserici numeroase și cu ziduri învechite,
Ce saltau o-dinioară d'a vitejilor cântare,
Dar pe unde azi curagiul și virtutea gînditoare,
Se dă'n lături ca să treacă curtezana amețită,
Vanitatea insolentă și prostia d'aurită;
Inșă numai lângă tine sufletul mi s'a umplut
D'acel farmec tainic, dulce, nepătruns, ne-
cunoscut

Ce respiră din mărime și ca foc misterios,
Varsă'n inimă credincioase un respect religios.
Oh! Craiovă, leagăn falnic de speranțe stră-
lucite!

Nu pentru că dormi, sub cerul unei clime
fericite

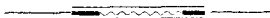
Sorbind lăcrămile nopții de răcoare parfumate
 Și d'a Jiului șoptire, tresărind cu voluptate,
 Nu pentru că sorb vieața de pe buzele ți mi-
 roase

Juni amici, plini de noblețe și ființe gene-
 roase

Care sprijinindu-mă pasul și nutrind a mea
 putere

M'a-nvățat recunoștința ș'a virtuților plăcere.
 Nu, nu mai pentru aceasta port cu tine do-
 rul tău

Și te chem ziua și noaptea raiul sufletului meu
 Dar pentru-că se ridică din tăcuta ta țărână
 O suflare din virtutea și din gloria străbună,
 Ce s'ar zice, că revarsă peste întreaga Românie
 Un parfum puternic foarte, dintr'a Romei vi-
 tejie.

UNUI COPIL IN LEAGĂN

Te salut dulce columbă, oaspe cu cerești sus-
pine!

Sînul tîu e alb ca spuma, pur ca razele divine
Ce sã joacã p'un cristal.

Douã unde scaldã chipu-ți, douã unde gea-
na-ți moale

Limpezi ca lacrima noptii, albe picături de
ploae,

Ce-albesc fruntea unui val

Câte inimi se desvoltã la divina ta suflare!
Câte frunți posomorite cufundate 'n întristare
Se deschid și strălucesc.

Cãci tu ești simbol de pace, de iubire, de
credință.

Și nu ai nimic din lume de cãt dulcea neștiință
Și suspinul sîu firesc.

Ah! de ce nu ești mai mare, ca sã pot, trãind
a-ți spune

Sã nu pãrãsești junețea desfãtãrilor nebune,
Visuri triste pe pãmânt,

Care'n noi mai tot d'auna nu lasã de cãt cenușa
Unei inimi obosite, ce ne pune lãngã ușa
Negrului mormînt.

Pentru-că ziua și noaptea un destin amar
ne 'mpinge

Pe cărări alunecoase întunericul ne 'ncinge

Și perduți ne-am deșteptat.

Ca o lesne crezătoare, slabă, lacomă femeie,
Ce se vinde, când paloarea crede c'o tran-
sformă 'n fee,

Ș'o adoarme-'ntr'un palat.

Și ți-aș spune, și-ți-aș zice, ia virtutea, drept
soție,

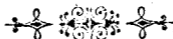
Dacă vrei să-ți fie calea nesfârșită bucurie.

Și tu nobil și iubit.

Și proscrisul și săracul să 'ngenunche și să zică

Văzând sângele că-ți curge, văzând lacrima
ca-ți pica

„Pentru noi a suferit!“

Versuri scrise pe fațada peșterii de la Dambovicioara

Peșteră posomorâtă
Mare, umedă, tăcută
Ai fi bună 'n București.
Ca să servi de pușcărie
Hoților, care sfâșie
Pieptul țerei Românești!

BCU Cluj / Central University Library Cluj

* * *

Aurul și vanitatea cu-a lor vargă d'aurită,
 Mii de inimi, mii de brațe, cu putere stă-
 pânesc,
 Dar la patria cea tristă și 'n durere părăsită
 Vai! sunt prea puțini aceia, ce cu milă se
 gândesc.

E grozav să ai o țară de sclăvie junghiată
 Și pe vetrele străbune ca proscris să rătă-
 cești,
 Să fi om, să ai un suflet, să-ți vezi mâna
 sfâșiată
 Și să nu poți nici să aperi, nici să plângi,
 nici să vorbești!

*
* *

Secreta mea durere se va 'ngropa cu mine
 Și nimeni nu va plânge la capu-mi arzător,
 Un plâns de vecinic doliu de vecinice suspine,
 Căci viața-mi fu o lungă oftare de amor
 Zădarnică, pierdută ca și cum n'ar fi fost!

Căci razele speranții și glasul mângâerii,
 Nu și-a vărsat lumina pe sufletu-mi tăcut,
 Și rătăcind ca dorul pe stâncile durerii
 În sînul meu amorul trăi necunoscut.
 Și jalnic ca o floare născută p'un mormânt.

O tu, ce-aprindî în pieptu-mi dureri neador-
 mite!

Când noaptea să coboară cu șoapte fericite
 Pe patul tău, odihna și somnul a chema,

Poate că zici adesea cu buzele-ți divine,
 Cetind aceste versuri d'a ta ființă pline,
 Cine-î acea femeie? și nu poți devina!

M. E.

La glasu-ți suav și dulce plin d'o sfântă ar-
monie,
Inimele se deșteaptă, ochii caută spre cer
Iar gândirile deșarte ca o neagră vijelie
De puterea sa divină în noapte se 'mping
și pier.

Dumnezeu ți-a dat virtutea prin cântări re-
ligioase
Proclamând a sa mărire, să propagi al său
amor,
Și s'arăți prin dulci suspine, prin lacrimi ar-
monioase
Raiul și eternitatea sărmanului muritor.

D'al tău glas, d'a sa dulceată transportat
plin de uimire
Îți închin cu umilință din adâncă mea simțire
Ca o jertfă prea curată focul meu religios.

Și-ți declar, că ziua, noaptea, în dureri, în
fericire.
Ca un imn venit din ceruri, ca o scumpă su-
venire
Va resuna la ureche-mi versul tău melodios.

ADEVARAȚII ALEȘI

Când visele curate, plăcerile divine,
S'ascund și fug de lume ca nimfele virgine
Surprinse de vederea satirului diform,
Când inimile-s sterpe, când sufletele dorm,
Și nu se mai aude p'a lumii întinsă mare,
De cât a nedreptăței sëlbatice strigare,
Amestecând sarcasmul cu voacea disperată,
Ce geme și se stinge p'o buză sfășiată:
Sunt oameni inimi blânde, naturi predestinate,
Ce trec, plutind pe de patimi valuri revoltate
Curați, senini și falnici ca razele din zi.
Ființe osândite a plânge ș'a iubi,
Formate din durere, din foc și din lumină,
Prin care providența cu mâna sa divină,
Aruncă spre rodire sêmânța de amor
Și varsă peste lacrimi al binelui isvor.
Viața lor e luptă sublimă, necurmată,
Dintr'ânșii se revarsă lumină prea curată,
Ce 'nseamna omenirei suprema bunătate
Și 'naltă fericire, în vecinica dreptate.
Pe culmea suferinței, pe câmpuri de gonire
Pe unde a răbdării puternică privire
De multa orî își vede, copii cei mai bavi,
Sub jugul disperării căzând ca niște sclavi,

Eî merg ziua și noaptea, veghind fără 'ncetare
 Acum pe cel ce plânge, acum pe cel ce moare;
 Aci lăsând obolul miseriei cumplite,
 Aci vărsând suspinul pe răni nefericite.
 La unii dând speranța, la unii mângăerea
 La unii libertatea, curagiul și puterea,
 Ș'aprinși de cultul sacru d'a bineluigândire
 Se sting uitați și pacinici p'o vecinică jertfire.
 Căci mâna suferinței, sau cruda nedreptate
 Nu pot s'arunce 'ntr'aste naturi predestinate
 Desgustul, îndoiala sau planta veștejită,
 Din care naște floarea obscură, ofilită.
 Surora lașității numită nepăsare,
 Ce prinde rădăcină, se 'nalță și răsare
 Pe frunți, bătrâne, slabe, a căror pală față,
 Cerșind melancoliei, divina sa dulceață
 Le dă aspectul morții fatal posomorât
 Și transformează viața într'un profund urât.

O! voi ce 'n atmosferă de patimi otrăvită,
 Din leagăn pân' la moarte, și, noapte vă
 scaldați,

Copii născuți p'o vatră de stârvuri încălzită,
 Al cărei fum vă 'neacă, v'adoarme leșinați!
 Cercat-ați suferința, nevoia și durerea,
 Gustat-ați voluptatea, născută din plăcerea
 D'a șterge dup'o față brasdată de nevoi
 A ranelor trăsură, al genelor șiroi,
 Isvor ce stinge bunul din ochii omenirei,
 Pe cei mai puri i-aruncă pe căile peirei,

Când mâna nedreptății saū ura le-a produs !!
 Ați căutat cu ochii gândirei mai presus
 De sfera mincinoasă, pe unde se 'nvârtește
 Corupta 'nchipuire, ce roade, nimicește
 Puterea tinereței, dorinți-adevărate,
 Prin zile nopți pierdute în visuri vinovate,
 Ca să puteți cu dreptul pretinde c'ați iubit,
 D'ați înțeles vieța, ați plâns ș'ați suferit?

Dar vă cunosc suspinul și cauza durerii
 La masa lăcomiei, la sgomotul plăcerii
 Asemenea bachantei de simțuri biciuită
 A voastră bărbăție aleargă despletită.
 Și când inpinși d'o vie și lacomă dorință,
 Coprinși ziua și noaptea d'o pală neputință
 Voind a da o formă la gânduri vinovate,
 Cercați a pune haina virtuții pe păcate,
 Saū măsurăți în sterpului și palidul saū sbor
 Ambițiunea voastră c'un geniu creator;
 Atunci, atunci, vai! vouă simțind că vă lip-
 sește

Puterea, sănătatea, că cerul nu vorbește
 Prin sufletele voastre—căci focul, ce crează
 În suflete impure etern nu luminează;
 Atunci dic. ca fantome, flămânde leșinate,
 Pășiți pe calea vieței cu frunțile plecate,
 Și obosând mulțimea cu plângeri scandaloase,
 Precum se 'nghite fierea de plante veninoase
 Asemenea 'n vârtejul de patimi desfrânate;
 Și sufletele voastre se stâng abandonate;

Căci cela ce trăește pe lume pentru sine
Disprețuind amorul și la dureri străine,
Privind c'un ochiu de ghiată, tăcut nesim-
țitor,

E mort ca și copacul uscat, neroditor,
De care muncitorul repaos căutând
S'ascunde plin de jale și fuge blestemând.

HORA TECUCIULUI

Cântat în Moldova în orașul Tecuci

Azi Români cu bucurie
Hai la horă să jucăm
Și cu flori la pălărie
Mândru, mândru să săltăm

S'arătăm la lumea toată
Că românul n'a perit
Că în vorbă și în faptă
Este vrednic de trăit

S'arătăm lumii să vadă
Că 'n cer steaua ne stă sus
Și în veci n'are să cadă
N'o să plece spre apus

Astăzi frați cu bucurie
Cu toții să ne unim
Peste Milcov, pe câmpie
Haideți hora să'nvărtim

Intre frați nu-î desbinare;
Milcovul despărțitor

A perit dintre hotare
 Și avem un domnitor

Cu el brațul ne e-n stare
 Dreptul, țara s'apărăm
 Și la orî-ce întâmplare
 De pericol s'o scăpăm.

Azi Români cu bucurie
 Haideti hora să 'nvârtim
 Și cu flori la pălărie
 Mândri, mândri toți să fim

Românul ca să'nflorească
 Să rugăm pe Dumnezeu
 Domniterul să trăiască
 Și cu el poporu seü.

IN CARNAVAL

Peste tot lumini și focuri; sărbători rîsuri
și glume

Peste tot femei și oameni în fantastice cos-
tume

Stravestiți se 'nveselesc

Timpu-î greu. Noaptea-î profundă—E târziu
dar ce le pasă,

Când bachanta se descinge și când cupa e
pe masă

Cine mor; cine trăesc?

Musica cântă, răsună, capetele se ridică

Danțul animat de Bachus, ca o furie antică

Se deșteaptă arzător

Și pe când Nimpha s'asvârle sub a lampe-
lor lucire

Satirul ese din umbră și cu-o lacomă privire
Făcînd semn unei cumetre, simte 'n vine
un fior

În prejurul unei mese; pali, aprinși în ne-
suflare

Stău bătrâni, barbați și tineri, invocînd cu
'nfiorare

Un destin cumplit amar.

Și 'ntre rîsuri și blesteme, când norocul se
fixează

Corifeul se ridică, Arlechin se depărtează
 Scotocind pe nesimțite, fundul unui busunar.
 Însă mai presus de patimi și de-a luptelor
 strigare,

Mai presus de voci pierdute și de 'ntârzieri
 amare,

Să înalță, predominesc,
 Sgomotul sonor, tumultul șoaptelor miste-
 rioase

Resultând din frământarea femeilor curioase
 Ce s'arată și privesc.

Una studiând efectul, unei pose meditate
 Afectează modestia inocenței nepătate

Sub un aer virginal,
 Când în peptu-i de Sirenă zac fierbând cu
 'nfiorare,

Pasiuni, dorinți ascunse, mult, cu mult mai
 arzătoare,

De cât setea lui Tantal.

Alta consultând oglinda de triumf se 'ncre-
 dințează

Diamantul printre umbre, ca un soare lu-
 minează

Sînu-i alb întrevăzut

Însă, desfăcând buchetul, înodat cu măestrie
 Aî putea surprinde semnul, urma proaspătă
 și vie

Sărutatului vândut.

Cea-l-altă văzând bogatul îi suride, și 'l nu-
 mește

Gata a intra la uşe, pentru dânsul se opreşte
Salutând voios glumeţ

Cea mai pură, mai modestă şi mai dulce la
privire

N'are de cât o durere, o speranţă, o gândire
A ajunge c'or ce preţ!

Căci a cultiva grădina, simţimentelor alese
Pentru ele sunt discursuri; vorbe seci, neîn-
ţelese,

Glas de buhă cobitor.

Pe care un vâl, o rază, un capriciu o suflare
O cordea, o modă nouă, o furtivă sărutare
Le şterge din mintea lor.

Toate dic, n'au de cât una, şi aceeaşi su-
ferinţă:

A plăcea de cum-va taţii ş'aŭ dat mai multă
silinţă,

A le face vorbitoare frumuşele şi nerlii
Dar de nu, blestem şi moarte, întunec şi
durere

Pisma, ura, calomniea, e cea mai dulce plăcere
Cu care 'şi petrec viaţa, aceste negre stafii!
Oh! dar să 'ncetăm o dată, a mai ţine lăntuite
Braţele, noastre căzute, frunţile noastre pălite
D'acest jug apăsător.

Deja noaptea se retrage, aurora se iveşte.
Cine suferă şi luptă, cine crede şi iubeşte,
Ńă salute cu speranţă, soarele liberator.

SUSPINUL

Dedicație Doamnei X.

Spune-mi pentru ce, când raza dimineții vo-
luptoase

Inundează de lumină, camera ce locuiesc,
Mă deștept răpit în dorul unor vise amoroase.
Și surprins, simt că la tine fără voie mă
gândesc?

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Spune-mi: pentru ce când ziua mi se guri
înflăcărare

De mărire, de putere, și de glorie vorbesc,
Eu cu buza tremurândă și cu genele plecate,
Fără voie zic un nume, și la tine mă gân-
desc?

Spune-mi pentru ce când noaptea se coboară
și se lasă

Ca s'adoarmă neodihna celor ce se chinuiesc
Eu nu pot închide ochii, un secret adânc
m'apasă,

Plâng, veghiez, și fără voie, tot la tine mă
gândesc?

Pentru ce? Pentru că omul se deșteaptă prin
durere

La frumos, la voluptate, la iluzii, la plăcere
Și începe a trăi.

Pentru că cea ce 'n lume se numește fericire
E divina deșteptare, dulcea, tainica simțire
D'a visa și d'a iubi!

SPUNE-MI DE CE AI PLECAT

Am plecat să scap de umbra nopților întu-
necoase,
Unde plin de gânduri triste și de griji mis-
terioase,
Căutând somnul și pacea, sub un cer aco-
perit,
Simțeam dorul mai ferbinte și destinul mai
cumplit.

Am plecat să scap de glasul șoaptelor înve-
ninate
De furoarea neputinței, de Tartufi, de guri
cascate
Ce vărsa cu înverșunare, otrava suflării lor
Peste cea mai bună faptă, peste cel mai
sfânt amor.

Și cu toate astea însă, din minutul de plecare
Nici o flacăra de ură, nici un dor de răs-
bunare

Nu s'aprinde 'n ochii mei;
Ci din contra pieptu-mi bate, inima se rupe
'n mine,
Când gândesc c'o soartă crudă m'a gonit de
lângă tine
Cea mai dulce mai frumoasă, și mai scumpă
din femei.

DOR ȘI JALE

Dacă soarta ne 'mpăcată, sau a cerului mănie
Te-a ursit să zaci în lacrimi, în durere și
'nsclăvie

Pe-un pământ al căru-i soare luminos și stră-
lucit,

Te deșteaptă și te culcă, desolat, desmoștenit
Și pe care umbra nopții nu să 'ntinde, nu
să lasă

Ce cât numai ca să doarmă, desperarea ce
te-apasă,

Nu-i așa că plin de jale și cu ochii la pă-
mânt,

Simți că patria e 'n ceruri, libertatea 'ntr'un
mormânt?

Și când obosit de lume, într'un timp de ne-
simțire

Din amor, sau din credință, pentru-o mare
suenire

Ai voi călcând țărîna, unei falnice ruini
Pe altarele virtuței, să te pleci și să te 'nchini;
Dar văzând că pretutindenî, pacea morții
predomnește

Că nici umbra nu să mișcă, nici un suflet
nu vorbește,

Că nu vezi macar o cruce saŭ o palidă lumină
 Priveghind în mezul nopții pe-o eroică ruină...
 Nu-î așa că simți cu lacrimi, plecând fruntea

la pământ

Că mărirea este 'n ceruri și virtutea 'ntr'un
 mormânt?!

Toate trec, toate să schimbă, ziua 'n noapte
 să prefăce,

Bucuria să renaște, plânsul și durerea tace;
 Dar nimic nu poate stinge dintr'un piept ne-
 norocit

Suvenirea și dorința unui timp nefericit.

Ast-fel trista Românie, întorcând a mea pri-
 vire,

Cu suspin mă-aduc aminte de trecut-ați fe-
 ricire,

Când prin drept și prin valoare strălucind
 măreață 'n lume

Nu erai numai o formă, un gol, un zădarnic
 nume

Căci în inimi și 'n năravuri, în limbă și 'n
 cugetare

Se simțea ferbând puternic, româneasca ta
 suflare,

În zădar, coprins acuma de-a-ta mare su-
 venire

Plin de vechia bărbăție, și de-a faptelor mă-
 rire,

În zădar ascult și caut, stau în loc și mă
 gândesc....

România, țară scumpă, nicăeri nu te gădesc!...
 Negreșit și-acum Carpații, desvelesc o mân-
 dră frunte

Și-acum floare crește 'n vale, buciumul ră-
 sună 'n munte

Și din culmea ridicată unde ochiul se oprește,
 Aūd Oltul cum suspină, și Dunărea cum mu-
 gește

Insă unde sânt eroii și valoarea lor divină?
 Unde-î vechia libertate? Unde-î fala de re-
 gina?

Și-acel piept și-acea virtute, și-acel sânge
 strămoșesc

Ce daū cerului, naturii, trup și suflet romă-
 nesc?

Aū perit s'au dus cu timpul! Azi pe-acest
 pământ tăcut

Glasul patriei române, e un glas necunoscut!...

DE CE TĂCEȚI

Inimi duiosase ce suspinați
După dreptate după amor,
Speranțe pure ce vă 'nălțați
P'un vis de aur spre viitor,
Guri însetate de frumuseți
De ce tăceți?

Selbe profunde misterioase
Pline de umbre și de fiori,
Rîuri cu șoapte armonioase
Vânturi ușoare, câmpuri cu flori
Și voi stânci negre, erburi măreți
De ce tăceți?

Frunți arzătoare, priviri aprinse
Și 'nvinețite de privigheri;
Gânduri pierdute, speranțe stinse
Prin mii de lupte și de dureri
Sudori de sânge, barđi și poeți
De ce tăceți?

Idei de pace și de frăție,
De libertate și de amor
Imnuri de fală de bucurie
Speranțe 'n nalte de viitor
Martiri și preoți, eroi măreți
De ce tăceți?

Ah! stingeți, stingeți lunga tăcere
Și de la mare peste Carpați
Cu strămoșească veche putere
Rădicând vocea vorbiți, strigați:
Unire, forță, pace 'ntre frați.

URĂSC

Urăsc noapte, adâncimea și cărările profunde
Apărate de-al puterii glas sëlbatîc fioros
Unde leul locuește, unde trasnetul s'ascunde
Și de unde omul fuge spăimêntat și ticălos.
Urăsc pompa și mândria vanitoaselor palate
Ce de lux, de bogăție și de fală strălucesc,
Unde inima de milă nu suspină și nu bate,
Pe cînd viciul respiră și plăcerile domnesc.
Urăsc casa ne 'ngrijită, infidelă și luxoasă
Mama slabă, împrudentă și pe fiul cel ingrat,
Pe femeia prefăcută, la cuvinte mincinoase
Ce de rîde sau de plînge, amăgește ne 'ncetat
Urăsc mâna ce cu silă pune legea sub picioare
Și pe judele ce 'și vinde conștiința pentru
bani,

Pe poet lingău și căne, fără stimă de onoare
Ce insultă libertatea și se 'nchină la tirani.
Dar urăsc cu mult mai aspru, și cu mult, cu
mult mai tare

De cât aș urî păcatul cel mai negru, mai
cumplit

Omul fără de conștiință, omul fără de remușcare
Ce nu-și mai iubește țara și sânul ce la nutrit.

CITITORULUI

Rău sau bine, cu blândețe, ori în ce chip so-
cotești
Că-ai putea să-mi judeci versul, te-ași ruga
să te oprești.
Laudele strică mintea, și din om modest și bun
Te fac să te uiți la stele și să strigi ca un
nebun,
Să-ți întorci capul pe spate, să ridici nasul
în vânt
Și să crezi că sbori prin aer și nu mai calci
pre pământ;
Iar asprimea unui public desfrânat și necioplit
Amărăște și degustă un talent nenorocit.
Fi discret, cu indulgență, răbdător, neprefăcut;
Căci poate și tu 'n viață multe prostii ai făcut
Și-apoi cine poate zice că nu e fără păcat?
Unul cântă, unul râde, altul plânge ne 'ncetat
Până când sosește moartea și p'o piatră de
mormânt
Văd cu toții că dintr'ânșii, unul n'are nici
cuvânt.

FINE

TABLA DE MATERII

	<u>Pag.</u>
Neculai Neculeanu	3
Dedicațiune	7
Un consiliu	8
In memoria celor morți pentru patrie și libertate	10
9 Martie	13
Astă-dî	15
Unei Doamne	17
Sonet	18
O iluziune perdută	19
C.....	25
O victimă	26
C.....	29
Amicului M. S.	30
O durere	32
Amicului I. A.	34
Amicului M. D.	35
Din depărtare C.	36
Un răspuns	37
Suvenirul unei întâlniri	38
Fecioara	41
La râul Moldova	44
Bogăția	45
Nu mă uita	46

	<u>Pag.</u>
Intristare	47
Bătrînul	48
La Craiova	51
Unui copil în leagăn	53
Versuri scrise pe fațada pesterei de la Dâmbovicioara	55
*	56
*	58
M. E.	59
Adevărații aleși	63
Hora Tecuciului	65
În carnaval	68
Suspinul	70
Spune-mi de ce ai plecat	71
Dor și jale	74
De ce tăceți	75
Urăsc	76
Cititorului	76

BCU Cluj / Central University Library Cluj

INDREPTARE

a pag. 3, sus în loc de 1883 să se citească 1833.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

